



>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Aeres Hogeschool
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 245
6701 BE EDE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
26578945

Uw brief van
11 november 2020

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 15 januari 2021
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo masteropleiding Gezond Gedrag &
Leefomgeving

Geacht College,

Met de brief van 11 november 2020, door de Commissie Doelmatigheid Hoger
Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 11 november 2020, hebt u mij het
voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Gezond Gedrag &
Leefomgeving als bekostigde opleiding te verzorgen in Almere.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 december 2020, kenmerk 2020/087, negatief
geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit
besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het
hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling
macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te
stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Gezond Gedrag &
Leefomgeving als bekostigde opleiding te verzorgen in Almere.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de
WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet
voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de
nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Onze referentie
26578945

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping, stylized strokes that form the initials 'FA' and a horizontal line extending to the right.

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de directeur HO&S
Dhr. drs. F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Begeleidend schrijven bij advies

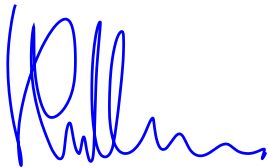
Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Aeres Hogeschool deeltijd en voltijd hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving Almere	2020/087	14/12/2020

Geachte heer Hofman,

Hierbij ontvangt u het advies van de CDHO over de aanvraag voor de nieuwe opleiding van de Aeres Hogeschool ten behoeve van de hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving te Almere.

Een afschrift van uw besluit zie ik graag tegemoet.

met vriendelijke groet,



drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:
advies CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Aeres Hogeschool deeltijd en voltijd hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving Almere	2020/087	14/12/2020

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 11/11/2020 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Aeres Hogeschool om de hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving als bekostigde opleiding te verzorgen te Almere (brief van 11/11/2020). Op 17/11/2020 is de behandeling van de aanvraag opgeschort en is aanvrager in de gelegenheid gesteld de onvolledige aanvraag aan te vullen. Op 23/11/2020 is de aanvulling ontvangen en is de aanvraag weer door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Aeres Hogeschool om de hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving als bekostigde opleiding te Almere te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving in Almere aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij. De opleiding omvat 60 EC en wordt in deeltijdvorm en voltijdvorm aangeboden.

De opleiding richt zich op het analyseren van gedragspatronen van mensen op de basis van biologische, psychologische en sociologische gegevens en het interpreteren van deze gegevens om gezond gedrag te bevorderen en gezonde leefomgevingen te creëren.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een verwante hbo of wo bacheloropleiding zoals Voeding en

Gezondheid, Gezondheidswetenschappen en (Toegepaste) Biologie en voor professionals met relevante werkervaring.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen volgens de aanvrager bijvoorbeeld aan het werk als gedragsontwerper, gebiedsmanager en projectleider, maar ook als toegepast onderzoeker.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan criterium a van art. 4 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust op de constatering dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Beoordeling criterium a

De aanvrager stelt dat de hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte beroept de aanvrager zich op de prognoses voor opleidingstypen en beroepsgroepen zoals deze zijn opgenomen in het AIS van het ROA, een door de aanvrager uitgevoerde vacaturepeiling van 11 vacatures voor functies waar de studenten van de voorgenomen opleiding voor in aanmerking zouden komen en het arbeidsmarktonderzoek 'Macrodoelmatigheidsonderzoek Aeres Hogeschool - Master Gedrag en Gezondheid' (2019) uitgevoerd door Markteffect in opdracht van de aanvrager. De kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte wordt door de aanvrager onderbouwd op basis van 16 interviews met partijen uit het werkveld.

De aanvrager beschouwt drie opleidingstypen die zijn opgenomen in het AIS van het ROA als verwant aan de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving, zijnde het cluster master farmacie en gezondheidswetenschappen, het cluster master psychologie en het cluster master sociale en maatschappijwetenschappen. De commissie neemt het cluster master sociale en maatschappijwetenschappen niet mee in de onderstaande overweging omdat er geen verwante opleidingen in dit cluster zijn opgenomen.

De commissie acht het opleidingstype master farmacie en gezondheidswetenschappen het meest relevant omdat hierin verwante opleidingen zoals de hbo master Healthy Aging Professional en de wo masters Health Sciences en Nutrition and Health zijn opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2024 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype master farmacie en gezondheidswetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		7000	9	1.4	erg hoog
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2024		12400	16	2.5	gemiddeld
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2024		19400	25	3.7	gemiddeld
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		11900	15	2.4	laag
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.92				groot
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.92				goed

Bron: ROA AIS

Daarnaast acht de commissie het opleidingstype master psychologie relevant omdat de aanverwante wo masteropleidingen Social Psychology en Psychologie hierin zijn opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2024 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als redelijk en verwacht enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose opleidingstype master psychologie

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - psychologie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		3300	5	0.8	gemiddeld
> > Master - psychologie	verwachte vervangingsvraag tot 2024		11800	17	2.6	gemiddeld
> > Master - psychologie	verwachte baanopeningen tot 2024		15100	21	3.3	gemiddeld
> > Master - psychologie	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		16500	23	3.6	gemiddeld
> > Master - psychologie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	1.02				enige
> > Master - psychologie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	1.02				redelijk

Bron: ROA AIS

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen beleidsadviseurs, bedrijfskundigen en organisatieadviseurs, managers zorginstellingen en adviseurs marketing, public relations en sales. De commissie is van mening dat de beroepsgroep adviseurs marketing, public relations en sales onvoldoende aansluit omdat de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving studenten niet beoogt op te leiden voor beroepen in deze beroepsgroep. Om deze reden kent de commissie geen waarde toe aan de prognoses met betrekking tot deze beroepsgroep.

De commissie acht de beroepsgroep managers zorginstellingen relevant omdat de afgestudeerden van de voorgenomen opleiding beroepen die in deze groep zijn opgenomen kunnen uitoefenen. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 3).

Tabel 3. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep managers zorginstellingen

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Managers zorginstellingen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		1400	7	1.1	gemiddeld
Managers zorginstellingen	verwachte vervangingsvraag tot 2024		5500	27	4	hoog
Managers zorginstellingen	verwachte baanopeningen tot 2024		6900	34	4.9	hoog
Managers zorginstellingen	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.879				enige

Bron: ROA AIS

De commissie acht daarnaast de beroepsgroep beleidsadviseurs enigszins relevant omdat de afgestudeerden van de voorgenomen opleiding een deel van de beroepen die in deze groep zijn opgenomen kunnen uitoefenen. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 4).

Tabel 4. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep beleidsadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Beleidsadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		-600	-1	-0.1	laag
Beleidsadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2024		9500	13	2.1	gemiddeld
Beleidsadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2024		9500	13	2.1	erg laag
Beleidsadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.887				enige

Bron: ROA AIS

De commissie acht ten slotte de beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs enigszins relevant omdat de afgestudeerden van de voorgenomen opleiding een deel van de beroepen die in deze groep zijn opgenomen kunnen uitoefenen. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 5).

Tabel 5. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		6900	5	0.9	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2024		16300	13	2	laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2024		23100	18	2.8	laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.864				groot

Bron: ROA AIS

De commissie constateert dat de prognoses die zijn opgenomen in het AIS van het ROA voor de opleidingstypen en beroepsgroepen die (enigszins) relevant zijn voor de onderhavige opleiding geen eenduidig beeld opleveren van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving.

De aanvrager verwijst daarnaast naar 11 vacatures (bijlage 15 van de aanvraag). In de bijlage is slechts een selectie van vacatures opgenomen. De aanvrager geeft aan dat er een grote hoeveelheid relevante vacatures bestaat en dat dit slechts een selectie is. De commissie merkt op dat twee van de vacatures geen bronvermelding hebben en dat de gegeven bronvermelding bij vier andere niet langer toegankelijk is. Vier van de vijf resterende vacatures zijn verzameld tussen juli 2018 en september 2020. Van de laatste beschikbare vacature is niet duidelijk wanneer deze is uitgezet. De commissie merkt op dat sommige van de traceerbare vacatures expliciet om een wo-opleiding vragen en dat sommige voor tijdelijke functies op projectbasis zijn. De commissie is van mening dat het aantal van vijf traceerbare voorbeeldvacatures zeer gering is. De commissie beschouwt deze daarom slechts als illustratief en vindt hen geen blijk geven van een kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte aan de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving.

Vervolgens beroept de aanvrager zich op het arbeidsmarktonderzoek dat in de vorm van telefonische interviews is uitgevoerd door Markteffect in opdracht van de aanvrager (2019, bijlage 16 van de aanvraag). De kwantitatieve gegevens die in dit onderzoek worden gepresenteerd zijn gebaseerd op de reacties van 128 respondenten uit het werkveld, waarvan 52% werkzaam is als HR-manager of -medewerker, 20% als

afdelingshoofd of teamleider en 3% als directeur of eigenaar. Het onderzoek geeft niet aan bij welke organisaties de respondenten werkzaam zijn, maar geeft wel aan dat de ondervraagden werkzaam zijn in organisaties die gelieerd zijn aan de zorg danwel danwel professionals zijn die in hun dagelijks werk bezig zijn met gedrag in relatie tot gezondheid. Daarnaast wordt aangegeven dat bijna de helft van de ondervraagden werkt voor organisaties met meer dan 250 medewerkers. Het onderzoek geeft aan dat de voorgenomen opleiding 82% van de ondervraagden (zeer) aanspreekt en dat 72% van de ondervraagden het (helemaal) eens is met de stelling dat de voorgenomen opleiding aansluit op het werkveld. Verder is 58% van de ondervraagden het (helemaal) eens met de stelling dat er vraag is naar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding binnen hun organisatie. De commissie merkt wel op dat slechts 34% deze behoefte (helemaal) herkent binnen de sector. Verder geeft het onderzoek aan dat 65% van de ondervraagden van mening is dat zij al iemand in dienst hebben met het opleidingsprofiel dat de voorgenomen opleiding en dat slechts 16% van de ondervraagden binnen vijf jaar met zekerheid iemand wil aannemen met het profiel van de voorgenomen opleiding of een vergelijkbaar profiel. Het onderzoek schat de behoefte voor medewerkers met de voorgenomen opleiding in de gehele steekproef van 128 ondervraagden op 123 medewerkers in de komende vijf jaar. Ten slotte merkt de commissie op dat 77% van de ondervraagden de opleiding als een kans tot opscholing en/of uitbreiding ziet. Deze opscholingsbehoefte is niet gekwantificeerd in het arbeidsmarktonderzoek.

De commissie merkt op dat de bovenstaande gegevens uit het arbeidsmarktonderzoek van Markteffect niet kunnen worden geverifieerd omdat de onderliggende verslagen ontbreken. Om deze reden kent de commissie minder gewicht toe aan deze bron. Daarnaast merkt de commissie op dat weinig ondervraagden de behoefte voor de opleiding zien in de sector, de hoeveelheid ondervraagden die met zekerheid een afgestudeerde van de voorgenomen opleiding wilt aannemen zeer laag is en dat een groot deel van de ondervraagden aangeeft al iemand met dit profiel in dienst te hebben. De commissie ziet ook dat de ondervraagden bij de vraag of zij een afgestudeerde zouden aannemen ook over afgestudeerden 'met een vergelijkbaar profiel' spraken en dat er in de ogen van de ondervraagden al veel werknemers zijn met een vergelijkbaar profiel. Ten slotte valt het de commissie op dat er onvoldoende uitleg wordt gegeven waarom een nieuwe opleiding noodzakelijk is voor de functies waarvoor de voorgenomen opleiding zou opleiden en waarom er voor individuen die deze functies al bekleden een opscholingsbehoefte zou bestaan.

Dit inachtnemend is de commissie van mening dat het arbeidsmarktonderzoek de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet aannemelijk heeft gemaakt.

De kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte wordt door de aanvrager onderbouwd op basis van 16 interviews die zijn afgenomen door het ontwikkelteam van de voorgenomen opleiding. De deelnemers werken bij 15 verschillende organisaties binnen het werkveld. Deze interviews zijn afgenomen tussen februari en november 2020 en de gespreksverslagen zijn opgenomen in bijlage 17 van de aanvraag. Het is niet duidelijk of deze partijen ook betrokken zijn geweest in het arbeidsmarktonderzoek van Markteffect. Uit deze interviews komt naar voren dat er interesse bestaat in het profiel van afgestudeerden van de voorgenomen opleiding omdat zij een brede kijk kunnen geven op de relatie tussen gezond gedrag, inkomen en leefomgeving. De geïnterviewden geven hierbij ook aan dat de afgestudeerden een centrale rol kunnen spelen in samenwerkingsverbanden. De commissie is van mening dat uit deze interviews blijkt dat er bij de geïnterviewden een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving. De commissie overweegt hierbij dat de prognoses in het AIS van het ROA geen eenduidig beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte, dat de vacaturepeiling slechts indicatief is en dat de resultaten in het arbeidsmarktonderzoek van Markteffect niet verifieerbaar en doorslaggevend zijn. De interviews geven voorts blijk van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte. Dat is naar mening van de commissie onvoldoende om te kunnen concluderen dat de aanvrager een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving aannemelijk heeft gemaakt.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De aanvrager heeft de onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving onderverdeeld in een nationale en regionale behoefte. De aanvrager beargumenteert de maatschappelijke behoefte op nationale schaal aan de hand van de volgende bronnen: de Volksgezondheid Toekomst Verkenning van het RIVM (www.vtv2018.nl), de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 'Gezondheid breed op de agenda' (2020) en de bijbehorende kamerbrief (2020)

van het ministerie van VWS, het Nationaal Preventieakkoord 'Naar een gezonder Nederland' (2018) en de bijbehorende kamerbrief (2018) van het ministerie van VWS, het artikel 'How should we define health?' van Huber et al. (BMJ 2011), de 'Missies voor het topsectoren- en innovatiebeleid' van het ministerie van EZ (2019) en de bijbehorende kamerbrief (2018), de Kennisagenda Preventie (2018) van de taskforce Preventie, de Kennis- en Innovatieagenda Gezondheid en Zorg 2020-2023 'Vitaal functionerende burgers in een gezonde economie' (2019) van Health Holland, de Nationale Omgevingsvisie 'Duurzaam perspectief voor onze leefomgeving' van BZK (2020), de Duurzame Ontwikkelingsdoelen zoals opgesteld door de VN (www.sdgnederland.nl/sdgs) en de Werkagenda 2020-2024 van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (2020).

De aanvrager beargumenteert de maatschappelijke behoefte op regionale schaal aan de hand van de volgende bronnen: de omschrijving van de Flevocampus (www.flevocampus.nl), de conceptversie van de voedselstrategie 2021-2025 van de gemeente Almere (2020), de plannen van de Floriade 2022 (www.floriade.com) en het tussen de gemeente Almere en de Floriade afgestemde programmathema 'Growing Green Cities' (growinggreencities.almere.nl).

De aanvrager stelt aan de hand van de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (www.vtv2018.nl) dat de bevolking van Nederland gemiddeld steeds ouder wordt en dat dit medische, sociale en economische zorg met zich meebrengt. Zo stijgen de hoeveelheid chronische aandoeningen en de zorguitgaven. Gedrag en leefomgeving hebben volgens het RIVM een grote invloed op deze ontwikkelingen. De Landelijke Gezondheidsnota 2020-2024 (2020) wordt door de aanvrager aangedragen om duidelijk te maken dat de ambities van de overheid met betrekking tot deze problematiek onder andere het verbeteren van de leefomgeving en het verminderen van gezondheidsachterstanden omvat. Dit is in de ogen van de aanvrager in lijn met de beleidslijnen zoals deze zijn vastgelegd in landelijke programma's zoals het Nationaal Preventieakkoord (2018) en de gedachte dat de gezondheidszorg niet meer moet gaan denken vanuit ziekte maar vanuit 'positieve gezondheid', zoals is beargumenteerd in Huber et al. (BMJ 2011). De aanvrager geeft verder aan dat dit ook wordt nagestreefd in 'Missies voor het topsectoren- en innovatiebeleid' (2019). De aanvrager stelt dat de voorgenomen opleiding zich op deze thema's richt en dat afgestudeerden een rol kunnen spelen in het oplossen van de problemen en het opzetten van de samenwerkingsverbanden.

Daarnaast draagt de aanvrager de Nationale Omgevingsvisie 'Duurzaam perspectief voor onze leefomgeving' (2020) aan om aan te tonen dat het Rijk een prioriteit heeft gesteld aan het ontwikkelen van 'sterke en gezonde steden en regio's'. De aanvrager is van mening dat de inhoud van de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving aandacht besteedt aan dit thema en beoogt studenten zo op te leiden dat zij een rol kunnen spelen in het bereiken van de prioriteiten die in de Nationale Omgevingsvisie zijn vastgelegd. Voor de nationale maatschappelijke behoefte beroept de aanvrager zich ten slotte op de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de VN (www.sdgnederland.nl), die stellen dat humaan gedrag ten grondslag ligt aan diverse maatschappelijke problemen en dat dit gedrag de algehele gezondheid en welzijn van de samenleving kan beïnvloeden. De commissie is met de aanvrager van mening dat de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving door de focus op het verbeteren van menselijk gedrag een bijdrage kan leveren aan het bevorderen van gezond gedrag en het vormgeven van een gezonde leefomgeving. Daarmee sluit de voorgenomen opleiding aan op een maatschappelijke behoefte.

Op regionale schaal beargumenteert de aanvrager dat de regio Almere op diverse manieren actief bezig is met de hierboven beschreven thema's. Zo wordt er gewerkt aan deze thema's op de Flevocampus (www.flevocampus.nl) en is er in het concept voedselstrategie 2021-2025 van de gemeente Almere (2020) aandacht besteed aan gezonde levenskeuzes in de regio en een duurzame voedselstrategie. Een deel van deze strategie omvat het stimuleren van gezond gedrag. De aanvrager geeft aan hier zelf ook bij betrokken te zijn als hoger onderwijsinstelling. Ten slotte geeft de aanvrager aan dat deze strategie ook terug te zien is in de komst van de Floriade Expo 2022 naar Almere, waar het thema 'Growing Green Cities' zal zijn. Een van de doelen van de Floriade Expo 2022 is om aandacht te besteden aan oplossingen die onder andere aan een gezonde leefomgeving bij kunnen dragen. De aanvrager stelt dat de voorgenomen opleiding aansluit op de regionale thema's, ambities en afspraken en dat de aanvrager hier een wezenlijke bijdrage aan kan leveren door middel van de voorgenomen opleiding. De commissie concludeert dat de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving aansluit op de regionale beleidsagenda's gericht op gezond leven.

De aanvrager heeft daarmee aannemelijk gemaakt dat de opleiding aansluit op een nationale en regionale maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte, maar niet op een

arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 11/11/2020 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Aeres Hogeschool om de hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving in Almere aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De aanvrager acht de volgende opleidingen sterk verwant aan de voorgenomen opleiding: de hbo masters Healthy Ageing Professional (Fontys Hogescholen en de Hanzehogeschool Groningen), Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn (NHL Stenden Hogeschool) en Social Work (HvA, HAN, Hanzehogeschool Groningen en NHL Stenden) en de wo masters Health Education and Promotion (Universiteit Maastricht), Behavioural Science (Radboud Universiteit Nijmegen), Behavioural and Social Sciences (Rijksuniversiteit Groningen), Social and Behavioural Sciences (Tilburg University), Social and Health Psychology (Universiteit Utrecht), Health Sciences (Universiteit Twente en de VU) en Communication, Health and Life Sciences (Wageningen University). De aanvrager beschouwt de master Toegepaste Psychologie voor Professionals (NCOI en NTI) ook als verwant. Daarnaast beschouwt de aanvrager de volgende opleidingen als aanverwant: de wo masters Nutrition and Health (Wageningen University), Social Psychology (Tilburg University), Social Psychology: Regulation of Social Behaviour (VU) en Human Decision Science (Universiteit Maastricht). Ten slotte beschouwt de aanvrager de opleiding wo master Psychology van de Radboud Universiteit Nijmegen aanverwant vanwege de daarin opgenomen specialisatie Behaviour Change.

De commissie is van mening dat van de voornoemde opleidingen de volgende sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding: de hbo masters Healthy Ageing Professional (Fontys Hogescholen en de Hanzehogeschool Groningen) en de wo masters Health Education and Promotion (Universiteit Maastricht), Health Sciences (Universiteit Twente en de VU) en Nutrition and Health (Wageningen University). De commissie is verder van mening dat de volgende opleidingen ook sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding: de wo masters Vitality and Ageing (Universiteit Leiden) en Global Health (Universiteit Maastricht). De commissie acht deze opleidingen sterk verwant omdat zij een soortgelijke instroomdoelgroep bedienen, omdat de programma's een substantiële overlap vertonen met het programma van de voorgenomen opleiding en omdat zij hun studenten voor (min of meer) dezelfde beroepen opleiden. De commissie acht wo masters die een zeer substantiële overlap vertonen met het programma van de voorgenomen opleiding en studenten voor (min of meer) dezelfde beroepen opleiden verwant omdat de voorgenomen opleiding ook toegankelijk is voor studenten met een wo bachelor en omdat de wo masters toegankelijk zijn voor hbo bachelorstudenten die een premaster volgen. De instroom van deze sterk verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar licht gegroeid (zie Tabel 6).

Daarnaast is de commissie van mening dat de volgende opleidingen aanverwant zijn aan de voorgenomen opleiding: de hbo master Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn (NHL Stenden Hogeschool) en de wo masters Social Psychology (Tilburg University), Social Psychology: Regulation of Social Behaviour (VU) en Communication, Health and Life Sciences (Wageningen University). De commissie is verder van mening dat de volgende opleiding ook aanverwant is aan de voorgenomen opleiding: de hbo master Gezondheidsinnovatie (Zuyd Hogeschool). Ten slotte is de commissie in overeenstemming met de aanvrager dat de wo master Psychology van de Radboud Universiteit Nijmegen aanverwant is vanwege de daarin opgenomen specialisatie Behaviour Change. De commissie acht deze opleidingen aanverwant omdat zij raakvlakken vertonen met de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving, maar dat zij ofwel een andere instroomgroep bedienen, ofwel hun studenten voor andere beroepen opleiden, ofwel dat hun programma's niet substantieel overlappen met de voorgenomen opleiding. De instroom van de aanverwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar licht gedaald (zie Tabel 6).

De commissie is van mening dat de volgende opleidingen die door de aanvrager zijn aangedragen nauwelijks verwantschap tonen met de voorgenomen opleiding: de hbo master Social Work (HvA, HAN, Hanzehogeschool Groningen en NHL Stenden) en de wo masters Behavioural Science (Radboud Universiteit Nijmegen), Behavioural and Social Sciences (Rijksuniversiteit Groningen), Social and Behavioural Sciences (Tilburg University), Social and Health Psychology (Universiteit Utrecht) en Human Decision Science (Universiteit Maastricht). De commissie acht deze opleidingen nauwelijks verwant omdat zij een substantieel ander programma aanbieden dan de voorgenomen opleiding, hun studenten voor andere beroepen opleiden,

en/of een andere instroomgroep bedienen. De commissie acht de researchmasters nauwelijks verwant aan de voorgenomen opleiding omdat zij een andere instroom bedienen en hun programma sterk onderzoekgericht is. De instroom van deze opleidingen wordt daarom niet meegewogen bij dit criterium. Ten slotte merkt de commissie op dat de instroom in verwante onbekostigde opleidingen niet bekend is en dat de door de aanvrager benoemde master Toegepaste Psychologie voor Professionals (Hogeschool NCOI en NTI) niet in dit advies wordt meegewogen.

Tabel 6. Instroom eerstejaarsstudenten in verwant bekostigd onderwijsaanbod

Opleiding	Instelling	'15-'16		'16-'17		'17-'18		'18-'19		'19-'20	
		VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT
M Healthy Ageing Professional (49127)	Fontys Hogescholen (30GB)									8	23
	Hanzehogeschool Groningen (25BE)			30	40	27	42	13	28	14	14
M Health Sciences (66851)	Universiteit Twente (21PH)	53		48		52		55		39	
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	152		153		160		161		141	
M Vitality and Ageing (60515)	Universiteit Leiden (21PB)			19		16		40		43	
M Global Health (66902)	Universiteit Maastricht (21PJ)	109		125		120		141		129	
M Health Education and Promotion (60461)	Universiteit Maastricht (21PJ)	44	10	43	7	57	15	66	10	66	18
M Nutrition and Health (66868)	Wageningen University (21PI)	214		201		200		172		207	
M Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn (40120)	NHL Stenden Hogeschool (31FR)		14		18	7	11	7	14	5	18
M Gezondheidsinnovatie (49145)	Hogeschool Zuyd (25JX)									6	19
M Social Psychology (60077)	Tilburg University (21PN)	71		81		79		72		72	
M Social Psychology: Regulation of Social Behaviour (60053)	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	18		24		24		15		15	
M Psychologie (60260)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	332		218		239		188		210	
M Communication, Health and Life Sciences (66652)	Wageningen University (21PI)	68		71		67		67		53	
Totaal	Totaal	1061	24	1013	65	1048	68	997	52	1008	92

Bron: DUO, bewerking ABF

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding, maar heeft geen onderbouwing gegeven van deze prognose. De aanvrager verwacht dat er per jaar 10 voltijdstudenten en 10 deeltijdstudenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose op de basis van de instroomcijfers van de verwante opleidingen realistisch.

De commissie heeft bij criterium a geconstateerd dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Gezond Gedrag & Leefomgeving aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. Derhalve heeft aanvrager evenmin aangetoond dat er ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Almere heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen opleiding dermate afwijkt van het bestaande verwante opleidingsaanbod, dat dit de keuze voor een andere naam rechtvaardigt.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil indelen. De commissie is van mening dat de voorgenomen hbo master Gezond Gedrag & Leefomgeving verwant is aan een aantal bestaande opleidingen die in het Croho onderdeel Gezondheidszorg zijn ondergebracht. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de voorgenomen opleiding in het Croho onderdeel te laten registeren waar ook de verwante opleidingen zijn ingedeeld.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs



drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.